

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

gorovka opět k horizontu bronzových předmětů thráko-kimmerijského typu (Podborský 1970, Taf. 53:4; Salaš 2005, 152–158, 418, obr. 33). Znalost závěsných bronzových kruhových falér se středovým otvorem, skrze který byly v náhrdelnicích navlečeny další bronzové kroužky, se na jižní Moravě udržela patrně až do období středního halštatu, jak nám to dokládá další nález z Modřic ze starohalštatského hrobu H 3815 (Kos 2009).

„Rybníky“. Horákovská kultura (H C2). Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Během výstavby areálu firmy ZZM, s. r. o. (parc. č. 1690/128, 1690/129, 1690/18, 2090) byly v roce 2009 v trati „Rybníky“ prozkoumány dva hroby z doby halštatské. První byl komorový žárový hrob H 3847 a druhý kostrový komorový hrob H 3848. Objekty byly zachyceny rýhou inženýrských sítí pod nově budovanou obslužnou komunikací. Žárový hrob lze v rámci halštatu přesněji datovat do počátku období Reineckova stupně H C2, neboť obsahoval misku s vnitřní stupňovitou profilací, jejíž chronologický rozptyl je na jižní Moravě omezen na starohorákovský až středohorákovský stupeň H C1b–H C2. Na zařazení do stupně H C2 lze soudit podle kombinace rastru s ozubeným kolečkem.

Druhý komorový hrob H 3848 obsahoval kosterní pozůstatky. Kromě keramiky v něm byl nalezen také úštěp rohovce, bronzový kroužek, zlomek bronzového drátu (jehlice?), železný nůž a kamenný závěsný brousek. Podle výbavy se patrně jednalo o pohřeb muže, což v terénu předběžně potvrdil antropolog (J. Kala z ÚAPP Brno). Výbava pohřbu, výzdoba keramiky (rastr rámovaný kruhovými kolky) a jeho celková úprava umožnila jeho předběžnou dataci do závěrečného úseku středního horákovského stupně H C2.

V širším kontextu lze zkoumanou plochu začlenit do areálů polykulturního sídliště a pohřebiště, které byly dříve zachyceny plošnými archeologickými výzkumy při stavbách Immo, Wombat, Terramet, CTP a Rova v letech 1995–2008. Nález hrobů v takto odlehle části modřického pohřebiště nám v současnosti umožňuje přibližné vymezení rozsahu halštatské nekropole, která patří v současnosti k největším na Moravě a již nyní představuje nejdůležitější pramennou základnu pro studium a poznání jihomoravského halštatu.

Petr Kos

Literatura

- Brunšmid, J. 1900:** Prehistorijski predmeti željeznog doba iz Šarengadau Srijemskoj županiji, *Vjesnik Hrvatskoga archeološkoga društva, nova serija*, IV, Zagreb, 61–70.
- Kos, P. 2009:** Modřice (okr. Brno-venkov) „Rybníky“, Areál firmy Terramet, *Přehled výzkumů* 50, Brno, 310–311.
- Podborský, V. 1970:** *Mähren in der Spätbronzezeit und an der Schwelle der Eisenzeit*. Brno.
- Salaš, M. 2005:** *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I*. Brno.

Trachsel, M. 2004: *Untersuchungen zur relativen und absoluten Chronologie der Hallstattzeit* 1, 2, Universitätsforschungen zur prähistorischen Archeologie aus der Abteilung Ur- und Frühgeschichte der Universität Zürich 104, Bonn.

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov), „Rybníky“. Horákov Kultur (H C2–H D1). Gräberfelder. Rettungsgrabung.

MOKRÁ–HORÁKOV (K. Ú. HORÁKOV, OKR. BRNO-VENKOV)

„Čtvrtky“. Horákovská kultura, pozdní doba halštatská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu rekonstrukce kanalizace v katastru obce Horákov byly dokumentovány pozůstatky pravěkého osídlení v plošně zkoumaném prostoru deponie zeminy, založené na známé archeologické lokalitě „Čtvrtky“. Celkem zde bylo prozkoumáno 21 zahloubených objektů, tři z nich je možné datovat do doby halštatské. Zejména jde o hluboký objekt typu zemnice (obj. 516), z jehož výplně pochází vedle množství keramických zlomků i početné doklady místního zpracování železa a bronzu v podobě strusek, tyglíků a zlomků odlévacích forem. Keramikou a jehlicí je datován do horákovské kultury, předběžně do rozmezí stupňů H C2–Ha D1. Do stejného horizontu lze zařadit i kruhový sídlištní objekt 515, objekty 512 a 513 pak reprezentují poněkud mladší vývoj pozdního halštatu či časného laténu. V případě objektu 512 šlo snad původně o zbytek mělce zahloubené chaty, její obrysy ovšem nebyly v měnicím se podloží jasně patrné a půdorys byl tak při vybírání značně deformován. U dalších dvou objektů (obj. 508 a obj. 521) není zcela zřejmé, ke kterému z obou horizontů halštatského osídlení náleží. V případě obou hlavních horizontů osídlení je na základě povrchových sběrů zřejmé, že byl ve skryté ploše zachycen pouze menší výsek z daleko rozsáhlejších sídlišť.

David Parma

Resumé

Mokrý–Horákov (Kat. Horákov, Bez. Brno-venkov), „Čtvrtky“. Bei der Rettungsgrabung wurde eine Siedlung der Horákov-Kultur und späten Hallstattzeit erforscht.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLOMOUČ)

Lesní ulice, dříve „Křéba“. KLPP–Platěnická kultura. Záchranný výzkum.

Ve dnech 1. a 2. 4. 2009 byl proveden záchranný archeologický výzkum na místě stavby rodinného domu (parcela č. 539/15, stavebníci Ivana Konečná a Libor Loutocký) v prostoru ulice Lesní v Náměšti na Hané. Po skrývce ornice se na světlejším podloží vyrýsovalo celkem 5 archeologických objektů, které byly následně prozkoumány a zdokumentovány (obr. 11). Ve všech případech se jednalo, stejně jako u dvou předcházejících staveb (Šmíd 2009), o sídlištní objekty kultury platěnické. Dosud